

Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej
Kod przedmiotu	05.6-WP-LOG-MDTP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Logopedia i Terapia Pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	8
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Egzamin
Ćwiczenia	-	-	50 (w tym jako e-learning)	3,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z symptomami specyficznych trudności w uczeniu się oraz szczegółową procedurą diagnostyczną i metodami terapeutycznymi w zależności od rodzaju trudności w uczeniu się (dysleksja rozwojowa, dysleksja, dysgrafia, dysortografia), psychospołecznymi następstwami zaburzeń w uczeniu się, symptomami specyficznych trudności w uczeniu się matematyki i szczegółową procedurą diagnostyczną i terapeutyczną w dyskalkulii, istotą leworęczności i sposobami pracy z uczniem leworęcznym, szczegółowymi zasadami terapii pedagogicznej. Przygotowanie słuchaczy do samodzielnej diagnozy i terapii w zakresie wymienionych zaburzeń.

Wymagania wstępne

Podstawowa terminologia związana z terapią pedagogiczną. Schemat postępowania diagnostyczno-terapeutycznego, podstawowe narzędzia diagnostyczne i metody terapeutyczne. Podstawy psychologii rozwojowej i klinicznej. Podstawy pedagogiki specjalnej.

Zakres tematyczny

Wykład

Symptomy ryzyka dysleksji w ontogenezie człowieka – w wieku niemowlęcym (0-1 r.ż), poniemowlęcym (2-3 r.ż), przedszkolnym (3-5 r.ż), w wieku 6-7 lat, u uczniów klas I-III i starszych, u osób dorosłych. Symptomy zaburzeń wzrokowych, słuchowych, lateralizacji, orientacji w przestrzeni, koordynacji wzrokowo-ruchowej. Trudności w uczeniu się a zaburzenia emocjonalne. Specjalizacja półkul mózgowych – funkcjonowanie półkul mózgowych u osób z dysleksją, wpływ na ich życie, na naukę, pracę zawodową itp., leworęczność i sposoby pracy z dzieckiem leworęcznym. Dyskalkulia – definicje terminów: dyskalkulia rozwojowa, dyskalkulia. Dyskalkulia a alkalkulia. Częstotliwość występowania dyskalkulii. Klasyfikacja i charakterystyka dyskalkulii rozwojowej, e) symptomy dyskalkulii. Dysleksja a matematyka. Dysleksja a dyskalkulia. Trudności w uczeniu się matematyki w dysleksji i w dyskalkulii. Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki a uogólnione trudności w uczeniu się matematyki. Inne terminy określające specyficzne trudności w uczeniu się matematyki. Specyficzne trudności w uczeniu się matematyki w klasyfikacjach międzynarodowych.

Ćwiczenia

Metodyka pracy korekcyjno-kompensacyjnej z dziećmi młodszymi. Procedura diagnostyczna i wybrane narzędzia do diagnozy ryzyka dysleksji i specyficznych trudności w uczeniu się dzieci przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej. Ćwiczenia percepcji i pamięci wzrokowej we wszystkich zakresach w oparciu materiał konkretny (obrazkowy) i abstrakcyjny (geometryczny i literowy). Ćwiczenia percepcji i pamięci słuchowej w oparciu o materiał niewerbalny i werbalny. System stymulacji i koordynacji zaburzeń rozwoju ruchowego i koordynacji wzrokowo-ruchowej (metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz, metoda Newella C. Kepharta, metoda M. Frostig, metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne). Ćwiczenia integracji percepcyjno-motorycznej z wykorzystaniem metod: sylabowej według K. Grabałowskiej, J. Jastrząb, J. Mickiewicz, M. Wojak, analityczno-syntetyczno-sylabowej według J. Baranowej, 18 struktur według E. Kujawy i M. Kurzyny, literowo-wyrazowej według B. Bieliń i G. Trzeciak, trzech rodzajów działań terapeutycznych T. Gąsowskiej i Z. Pietrzak-Stępkowskiej, terapii zajęciowej według J. Magnuskiej, działań profilaktycznych według A. Kołodziejczyka. Terapia pedagogiczna uczniów starszych: omówienie terminów dysleksja, dysortografia, dysgrafia w odniesieniu do uczniów starszych, ćwiczenia usprawniające technikę czytania, ćwiczenia w poprawnym pisaniu, ćwiczeniu doskonalące technikę pisania. Dysleksja u dorosłych – diagnozowanie i terapia. Diagnozowanie dyskalkulii, zasady terapii osób z dyskalkulią. Zasady prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych: wyposażenie gabinetu terapeutycznego, pomoce do terapii terapeutycznej, zasady terapii pedagogicznej: zasada korekcji i kompensacji, zasada systematyczności, stopniowa trudności, zasada indywidualizacji, zasada ciągłości oddziaływań, atrakcyjności zajęć, zasada kompleksowego oddziaływania, zasada wczesnego rozpoczynania terapii, zasada wzajemnego zaufania, szacunku i akceptacji, zasada polisensorycznego oddziaływania, zasada oddziaływania psychoterapeutycznego. Ćwiczenia z wykorzystaniem omawianych narzędzi diagnostycznych i scenariuszy zajęć. Analiza gotowych programów terapeutycznych. Prezentacja programów terapeutycznych wykonanych przez studentów do samodzielnie przeprowadzonych diagnoz.

Metody kształcenia

Wykład – wykład tradycyjny.

Ćwiczenia – praca z książką i materiałami źródłowymi, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, metoda przypadku, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Słuchacz ma wiedzę w zakresie symptomów trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, leworęczność), psychospołecznych następstw specyficznych trudności w uczeniu się oraz metod diagnostyczno-terapeutycznych stosowanych w wymienionych rodzajach trudności w uczeniu się	• K_W11	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
Słuchacz potrafi projektować zajęcia korekcyjno-kompensacyjne adekwatnie do rodzajów specyficznych trudności w uczeniu się i przewidywać skutki planowanych działań; potrafi opracować schemat programu terapeutycznego z uwzględnieniem zakresu współpracy z innymi specjalistami oraz rodzicami dziecka	• K_U8	• projekt • studium przypadku	• Ćwiczenia
Słuchacz ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej specjalisty terapii pedagogicznej Słuchacz ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, dokonuje samooceny własnych kompetencji Słuchacz potrafi pracować w zespole, angażuje się we współpracę, umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działań	• K_K1 • K_K3 • K_K5	• dyskusja • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt • studium przypadku	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia – na ocenę z konwersatorium składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%), ocena z projektów (25%) oraz studium przypadku (25%).

Wykład – egzamin złożony z dwóch części pisemnej i ustnej; warunkiem przystąpienia do części ustnej jest uzyskanie 50% punktów z części pisemnej. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i z egzaminu (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i egzaminu.

Literatura podstawowa

1. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego, Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M, Integracja percepcyjno-motoryczna, Warszawa 1997.
3. Bogdanowicz M., O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu, Lublin 1994.
4. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym, Warszawa 1991.
5. Brejnak W., Zabłocki K.J., Dysleksja w teorii i praktyce, Warszawa 1998.
6. Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole, Warszawa 1998.
7. Gąsowska K., Pietrzak-Stępkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1984.
8. Kaja B., Zarys terapii dziecka, Bydgoszcz 1998.
9. Szurmiak M., Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1987.
10. Zakrzewska B., Trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1996.
11. Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego zajęcia.

Literatura uzupełniająca

1. Bogdanowicz M., , Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., , Cz. 2, Gdańsk 1997.
3. Bogdanowicz M., Barańska M., Jakacka E., , Cz. 1, Gdańsk 1998.
4. Bogdanowicz M., Kisiel B., Przasnycka M., , Warszawa 1994.
5. Bogdanowicz M., Szlagowska D., , Gdańsk 1996.
6. Sherborne W., , Warszawa 1997.
7. Waszkiewicz E., Stymulacja psychomotorycznego rozwoju dzieci 6-8-letnich, Warszawa 1991.
8. Pozycje każdorazowo ustalane i podawane przez prowadzącego zajęcia.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Ewa Skorek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 02-01-2017 14:45)